

Гарбузюк Т. В. Музичне виховання молодших школярів засобами мультимедійних технологій / Т. В. Гарбузюк // Актуальні проблеми та перспективи розвитку сучасної педагогічної освіти; Науково-методичний збірник до днів науки. – (Стаханов – Лисичанськ, квітень 2015р). – Лисичанськ 2015 – С.77-78

МУЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Гарбузюк Т.В.

***ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного
університету імені Тараса Шевченка»***

Розбудова сучасної національної системи освіти спонукає до пошуку і впровадження нових педагогічних підходів, форм і методів, які б відповідали розвитку особистості, сприяли розкриттю її моральних, духовних, розумових і фізичних здібностей. У зв'язку з цим неможливо переоцінити значення музичного мистецтва і художнього виховання у духовному становленні підростаючого покоління.

Сьогодні в музичній освіті відбувається активний пошук нових педагогічних методик. В період стрімкого розвитку інформаційних та телекомунікаційних технологій, у часи переходу до високотехнологічного інформаційного суспільства, в якому якість людського потенціалу, рівень освіченості й культури всього населення набувають вирішального значення, важливим аспектом стає застосування мультимедійних технологій на уроках музичного мистецтва. Підґрунтям впровадження мультимедійних технологій до освітнього простору є властивість мультимедіа – гармонійне інтегрування різних видів інформації. За рахунок інтенсифікації сприйняття школярами навчального матеріалу стає можливим залучити школярів до процесу пізнання як суб'єктів навчальної діяльності [1, с. 4].

У національній доктрині розвитку освіти у XXI столітті зазначено:

«Головна мета української системи освіти - створити умови для розвитку і самореалізації кожної особистості як громадянина України...». Нові завдання шкільної освіти в Україні, що спрямовані на гуманізацію та демократизацію всього навчального процесу в школі, визначають нові пріоритети навчання і виховання, потребують формування ініціативної особистості, здатної до раціональної творчої праці.

У сучасних науково-педагогічних джерелах акцентується увага на високому потенціалі мультимедійних ресурсів. Зокрема, у роботах Ю. Казакова, Л. Шевченко розкрито педагогічні умови застосування медіа освіти в процесі професійної підготовки майбутніх учителів. Окремі аспекти використання інформаційних технологій у практиці початкового навчання досліджувались в працях О. Суховірського, В. Шакотько, О. Шиман Н. Савченко та ін.

Поняття „мультимедіа” є багатограним і посідає важливе місце в процесі інформатизації освіти. Мультимедіа – це сучасна комп'ютерна інформаційна технологія, що дозволяє об'єднувати в одній комп'ютерній програмно-технічній системі текст, звук, відео, графічне зображення, анімацію та мультиплікацію. Мультимедіа є ефективною освітньою технологією завдяки властивим їй якостям інтерактивності, гнучкості й інтеграції різних типів навчальної інформації. Так, відмінною рисою мультимедіа є навігаційна структура, що забезпечує інтерактивність – можливість безпосередньої взаємодії з програмним ресурсом. Інтерактивність технологій мультимедіа передбачає “живий” зв'язок між користувачем і програмою, зокрема, за бажанням, можна задати індивідуальний темп роботи в межах програми, установити швидкість подачі матеріалу, кількість повторень тощо. Таке задоволення індивідуальних потреб особистості в навчанні й дозволяє говорити про гнучкість технологій мультимедіа [2, с. 78].

На уроках музики мультимедійні технології застосовуються у різних

формах: відеоенциклопедії; тренажери; ситуаційно-рольові ігри; електронні лектори, підручники; інтелектуальні ігри з використанням штучного інтелекту; дистанційна і інтерактивна форми навчання; проведення інтерактивних освітніх телеконференцій; побудова системи контролю й перевірки знань і умінь учнів (використання контролюючих програм-тестів); здійснення проектної і дослідницької діяльності учнів тощо.

Впровадження інформаційних технологій у практику роботи вчителя початкових класів відбувається за такими напрямками:

1. Створення презентацій до уроків.
2. Робота з ресурсами Інтернет.
3. Використання готових навчальних програм.
4. Розробка і використання власних авторських програм.

Використання мультимедійних технологій на уроці сприяє підвищенню рівня якісного використання наочності на уроці, зростанню продуктивності уроку, реалізації міжпредметних зв'язків, логізації й структуруванню навчального матеріалу, що значно підвищує рівень знань учнів.

Однією з актуальних проблем музичної освіти є розробка комп'ютерних програм, які забезпечують ефективну динамічність опанування молодшими школярами шкільного курсу з музичного мистецтва, елементами якого є „слухання”, „розуміння”, „створювання”, „виконання” музичних творів. Молодшим школярам надається можливість:

- знаходити, вивчати та усвідомлювати поняття „звук” як феномен, що функціонує у навколишньому середовищі; експериментувати з джерелами звукоутворення; здійснювати запис різних видів звукозображальної інформації; імітувати звуки, знаходити нове звучання; створювати звукові розповіді або вільні звукові композиції з метою реалізації своїх ідей та прояву в такій формі особистісних думок, почуттів; створювати шумові ефекти; використовувати звукову палітру для супроводу поетичного тексту;

- одержувати знання про музичні інструменти, вивчаючи їх будову, визначати функціональне призначення, діапазон, тембр, принципи звукоутворення;
- імпровізувати, створюючи власні звукові імпровізаційні мініатюри, окремі мелодії й тексти;
- аранжувати мелодії, використовуючи звучання різних інструментів, голосу та інших джерел звукоутворення;
- вивчати музику різних стилів, напрямів, жанрів.

Мультимедійні технології дають низку переваг: дітьми краще сприймається матеріал, зростає зацікавленість, індивідуалізація навчання, розвиток творчих здібностей (залучення дітей до створення слайд-шоу, відеоривків, кліпів, презентацій), скорочення видів роботи, що стомлюють учня, використання різних аудіовізуальних засобів (музики, графіки, анімації) для збагачення і мотивації навчання, динамічного подання матеріалу, формування самооцінки учня та створення умов для самостійної роботи. Використання інформаційних технологій дає змогу залучати дітей до:

- створення творчих робіт;
- пошукової роботи під час вивчення народної творчості, української музичної культури, творчості композиторів світу;
- оформлення результатів роботи у вигляді різних проектів за певними темами.

У порівнянні з традиційним, комп'ютеризоване музичне навчання є прогресивним напрямом у системі сучасної освіти. Разом з тим, реформування та оновлення освітянської практики ґрунтується на взаємозв'язку традиційного та новаторського. Використання комп'ютера не виключає роботи з наочно-дидактичними посібниками й іншими учбово-допоміжними засобами, у тому числі і дитячими музичними інструментами [3, с. 92].

Кожен урок музики з використанням мультимедійних технологій

складається з певної кількості структурних елементів, що містять сукупність зображень, відео фрагментів, тексту, об'єднаних за певною ознакою (наприклад, демонстрація, розучування пісні чи виконання її з супроводом, слухання музичного твору, його аналіз, розповідь про композитора тощо).

Специфіка комп'ютеризації навчального предмету полягає в розмаїтті можливостей керування розумовою і пізнавальною діяльністю особистості в порівнянні з іншими засобами. [4, с. 54].

Мультимедійні технології — один із перспективних напрямів використання ІКТ у навчальному процесі. Впровадження мультимедійних технологій у практику музичної освіти уможливорює поєднання дидактичних функцій комп'ютера з традиційними засобами навчання, збагачення і наповнення навчального процесу новими формами роботи, варіативне застосування ігрових форм навчання, створення інноваційних методик викладання музики в системі початкової освіти; а також сприяє більш ефективному засвоєнню музичних знань та їх реалізації в музично-творчій діяльності молодших школярів на етапі початкової музичної освіти. Нове покоління, що зростає в епоху інформації, потребує принципово нових рішень у педагогічному вихованні. Використання мультимедійних технологій є необхідним інструментом для побудови сучасного уроку музики, а також важливим кроком до виховання гармонійної особистості ХХІ століття.

Література

1. Дементієвська Н., Морзе Н. Як можна комп'ютерні технології використати для розвитку учнів та вчителів // Актуальні проблеми психології: Психологічна теорія і технологія навчання / Н.П.Дементієвська. — К. : Міленіум, 2005. -Т. 8, вип. 1. — 238 с. **2. Дементієвська Н., Морзе Н.** Комп'ютерні технології для розвитку учнів та вчителів // Інформаційні технології і засоби навчання. / За ред. В.Ю. Бикова, Ю.О. Жука / Н.П. Дементієвська, Н.В.Морзе. — К. : Атіка, 2005. — 272 с. **3. Масол Л.** Методика

навчання мистецтва у початковій школі. / Масол Л.М. – Харків : Ранок., 2006. - 256 с. **4. Intel® Навчання для майбутнього.** – К. : Видавнича група BHV, 2004. – 416 с. (Автори адаптації до українського видання Н.В. Морзе, Н.П. Дементієвська).

Гарбузюк Т.В. Музичне виховання молодших школярів засобами мультимедійних технологій

У статті обґрунтовується необхідність використання мультимедійних технологій на уроках музичного мистецтва з метою розвитку пізнавальної та творчої діяльності учнів; визначені ефективні форми і методи їх застосування.

Зазначено, що впровадження мультимедійних технологій у практику музичної освіти уможливорює поєднання дидактичних функцій комп'ютера з традиційними засобами навчання, збагачення і наповнення навчального процесу новими формами роботи, варіативне застосування ігрових форм навчання, створення інноваційних методик викладання музики в системі початкової освіти; а також сприяє більш ефективному засвоєнню музичних знань та їх реалізації в музично - творчій діяльності молодших школярів на етапі початкової музичної освіти.

Ключові слова: мультимедійні технології, урок музики, музична світа, освітні технології.